

KOMENTÁŘ

22. 6. 2021

Pracovní neschopnost v Moravskoslezském kraji v roce 2020

V Moravskoslezském kraji bylo v roce 2020 hlášeno 278,7 tis. nových případů dočasné pracovní neschopnosti, což znamenalo meziročně nárůst o 73,5 tis. případů. Na druhou stranu došlo ke zkrácení průměrné doby trvání jednoho případu dočasné pracovní neschopnosti o 5,8 dne na hodnotu 42,9 dne. Denně stonalo v průměru 32,6 tis. osob.

V Moravskoslezském kraji bylo v roce 2020 v průměru evidováno celkem 466,6 tis. nemocensky pojištěných osob, což je o 9,7 tis. osob (o 2,0 %) méně než v roce 2019. Dá se předpokládat, že za poklesem stála zejména krize způsobená epidemií nemoci covid-19, která zapříčinila, zvláště v některých odvětvích, propouštění ze zaměstnání. Počet pojištěnců v kraji představoval přibližně 10% podíl na republikové hodnotě. Ve srovnání s ostatními kraji to byl 3. nejvyšší podíl za hlavním městem Prahou (26,7 %) a Jihomoravským krajem (10,8 %). Velmi vysoký počet pojištěnců v Praze byl zapříčiněn zejména skutečností, že data v krajském třídění jsou zpracována podle sídla zaměstnavatele, resp. jeho mzdové účtárny, a není výjimkou, že velký počet firem má své sídlo v Praze a působí v jiných regionech či dokonce republikově. Svou roli zde bezesporu sehrála i dojíždka Středočechů za prací do hlavního města, o čemž

Tab. 1 Dočasná pracovní neschopnost pro nemoc a úraz

ČR, kraje, okresy	Průměrný počet osob nemocensky pojištěných		Nově hlášené případy dočasné pracovní neschopnosti			
			celkem		na 100 nemocensky pojištěných	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Česká republika	4 690 373	4 732 889	2 391 034	1 914 813	50,98	40,46
Hl. město Praha	1 253 092	1 261 777	485 752	422 252	38,76	33,46
Středočeský	454 169	452 440	240 307	196 150	52,91	43,35
Jihočeský	231 205	233 654	129 072	102 736	55,83	43,97
Plzeňský	224 561	227 909	125 999	105 839	56,11	46,44
Karlovarský	81 918	85 398	43 330	38 925	52,89	45,58
Ústecký	278 696	283 030	153 250	125 263	54,99	44,26
Liberecký	150 662	154 754	96 024	77 049	63,73	49,79
Královéhradecký	199 699	200 994	116 287	91 839	58,23	45,69
Pardubický	203 804	203 986	110 341	87 439	54,14	42,87
Vysočina	176 952	179 388	101 576	76 846	57,40	42,84
Jihomoravský	507 548	507 366	246 499	197 199	48,57	38,87
Olomoucký	237 596	239 277	131 413	94 576	55,31	39,53
Zlínský	223 903	226 683	132 528	93 537	59,19	41,26
Moravskoslezský	466 570	476 232	278 656	205 163	59,72	43,08
Bruntál	25 338	26 025	14 280	10 625	56,36	40,83
Frýdek-Místek	73 136	72 949	46 548	31 303	63,65	42,91
Karviná	58 829	60 520	42 077	29 693	71,52	49,06
Nový Jičín	68 679	71 247	41 892	32 071	61,00	45,01
Opava	54 626	55 206	33 412	23 387	61,16	42,36
Ostrava-město	185 962	190 286	100 447	78 084	54,01	41,04

KOMENTÁŘ

svědčí až čtvrtá příčka Středočeského kraje s 454,2 tis. nemocensky pojištěnými osobami (podíl 9,7 %). V rámci okresů Moravskoslezského kraje se meziročně zvýšil počet pojištěnců pouze ve Frýdku-Místku (o 0,3 %).

Celkový počet nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz vzrostl v Moravskoslezském kraji z 205,2 tis. v roce 2019 na 278,7 tis. v roce 2020, tj. o 35,8 %. K navýšení nově hlášených případů došlo ve všech krajích Česka, nejvyšší meziroční nárůst nově hlášených případů (o 41,7 %) zaznamenali ve Zlínském kraji, naopak nejmenší navýšení vykázali v Karlovarském (o 11,3 %). Významným faktorem, který stál za nárůstem počtu nových případů mezi roky 2019 a 2020, je bezesporu pandemie nemoci covid-19, která zhruba bez 1. čtvrtletí ovlivnila celý rok 2020. Do počtu případů pro nemoc jsou kromě nemocí jako takových započteny i karantény, při nichž mají pojištěnci rovněž nárok na nemocenskou, a které byly poprvé v historii vystavovány v nebývalém množství. V celkovém počtu nově hlášených případů bylo v Moravskoslezském kraji 258,0 tis. případů dočasné pracovní neschopnosti pro nemoc (92,6 % všech případů pracovní neschopnosti), 4,2 tis. případů pro pracovní úraz (1,5 %) a 16,5 tis. případů ostatních úrazů (5,9 %).

Tab. 1 Dočasná pracovní neschopnost pro nemoc a úraz

dokončení

ČR, kraje, okresy	Kalendářní dny dočasné pracovní neschopnosti (tis.)		Průměrná doba trvání 1 případu dočasné pracovní neschopnosti (kalendářní dny)		Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Česká republika	94 246	81 205	39,4	42,4	5,490	4,701
Hl. město Praha	18 080	16 393	37,2	38,8	3,942	3,560
Středočeský	9 064	7 930	37,7	40,4	5,453	4,802
Jihočeský	5 245	4 558	40,6	44,4	6,198	5,344
Plzeňský	4 826	4 187	38,3	39,6	5,872	5,033
Karlovarský	1 774	1 570	40,9	40,3	5,917	5,037
Ústecký	5 940	5 257	38,8	42,0	5,823	5,089
Liberecký	3 588	2 990	37,4	38,8	6,506	5,293
Královéhradecký	4 282	3 597	36,8	39,2	5,859	4,903
Pardubický	4 237	3 688	38,4	42,2	5,680	4,953
Vysočina	4 134	3 502	40,7	45,6	6,383	5,348
Jihomoravský	10 100	8 542	41,0	43,3	5,437	4,612
Olomoucký	5 260	4 363	40,0	46,1	6,048	4,995
Zlínský	5 771	4 634	43,5	49,5	7,042	5,601
Moravskoslezský	11 946	9 994	42,9	48,7	6,996	5,750
Bruntál	541	488	37,9	45,9	5,837	5,139
Frýdek-Místek	2 042	1 644	43,9	52,5	7,629	6,173
Karviná	1 811	1 465	43,1	49,3	8,413	6,631
Nový Jičín	1 733	1 496	41,4	46,6	6,896	5,753
Opava	1 400	1 165	41,9	49,8	7,002	5,781
Ostrava-město	4 418	3 737	44,0	47,9	6,491	5,381

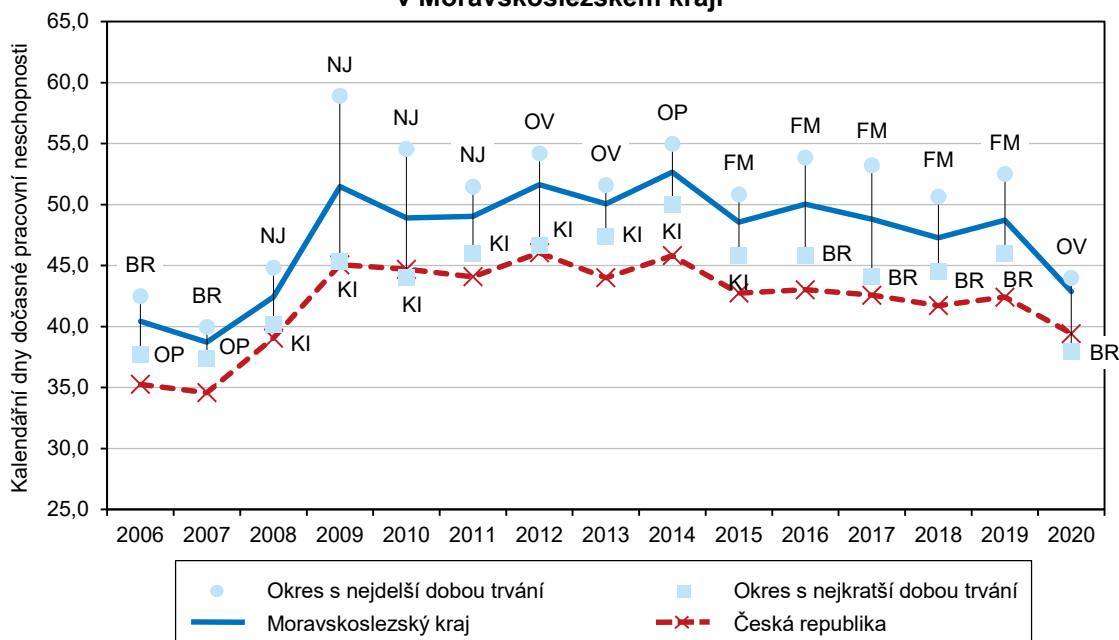
Počet případů dočasné pracovní neschopnosti pro nemoc v Moravskoslezském kraji meziročně vzrostl o 75,4 tis., tj. o 41,3 %. Nárůst byl evidován ve všech okresech Moravskoslezského

KOMENTÁŘ

kraje, přičemž nejvyšší zaznamenali v okrese Frýdek-Místek (+55,9 %). V případě pracovních úrazů došlo naopak k meziročnímu poklesu ve většině okresů, výjimkou byly okresy Karviná (+2,9 %) a Opava (+4,7 %). Stejný trend byl zřejmý i v případě ostatních úrazů, které oproti roku 2019 poklesly ve všech okresech. Dá se předpokládat, že to souviselo s vyhlášením nouzového stavu, celkovým omezením pohybu, uzavřením některých podniků a větší mírou práce z domova.

V Moravskoslezském kraji v roce 2020 připadlo **na 100 pojištěnců 59,72 nově hlášených případů** dočasné pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz, zatímco v roce 2019 to bylo 43,08 nově hlášených případů. Z pohledu územního členění bylo v roce 2020 nejvíce případů pracovní neschopnosti na 100 pojištěnců hlášeno v Libereckém kraji (63,73), naopak nejméně případů bylo v Praze (38,76). Hodnoty tohoto ukazatele v roce 2020 meziročně vzrostly ve všech krajích. Stejná situace nastala i ve všech okresech Moravskoslezského kraje, přičemž nejvyšší meziroční nárůst vykázal okres Karviná (o 22,46 případu). Nejméně případů bylo v roce 2020 hlášeno v okrese Ostrava-město (54,01) a nejvíce v okrese Karviná (71,52). Podle druhu dočasné pracovní neschopnosti bylo relativně nejvíce případů nemoci právě v okrese Karviná (66,67 případu na 100 pojištěnců), pracovních úrazů v okrese Bruntál (1,31 případu na 100 pojištěnců) a ostatních úrazů v okrese Frýdek-Místek (4,22 případu na 100 pojištěnců).

Průměrná doba trvání 1 případu dočasné pracovní neschopnosti v Moravskoslezském kraji

Průměrná doba trvání jednoho případu dočasné pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz v kalendářních dnech v kraji meziročně klesla o 5,8 dne na 42,9 dne. Šlo tak o druhou nejdelší průměrnou neschopenku za pojištěnci ze Zlínského kraje (43,5 dne). Nejkratší průměrná doba dočasné pracovní neschopnosti byla zaznamenána v Královéhradeckém kraji (36,8 dne).

KOMENTÁŘ

V okresech Moravskoslezského kraje se průměrná doba trvání jednoho případu dočasné pracovní neschopnosti pohybovala v intervalu od 37,9 dne v Bruntálu do 44,0 dne v Ostravě-městě.

Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti se v Moravskoslezském kraji meziročně zvýšilo z 5,750 % v roce 2019 na 6,996 % v roce 2020. Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti udává, kolik ze 100 pojištěnců bylo průměrně každý den v pracovní neschopnosti pro nemoc či úraz. Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti zohledňuje jak celkový počet případů pracovní neschopnosti (jak často lidé do pracovní neschopnosti nastupují), tak i průměrné trvání jednoho případu pracovní neschopnosti (jak dlouho v pracovní neschopnosti zůstávají). V porovnání s ostatními kraji bylo průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti v Moravskoslezském kraji v roce 2020 druhé nejvyšší po Zlínském kraji (7,042 %). Nejnižší hodnotu si udržovala Praha s hodnotou 3,942 %. V okresech Moravskoslezského kraje se hodnota ukazatele pohybovala od 5,837 % v okrese Bruntál do 8,413 % v okrese Karviná.

V Moravskoslezském kraji bylo v roce 2020 denně v průměru 32 640 práceneschopných osob (o 5 258 osob více než v roce 2019), z toho 28 619 osob pro nemoc, 854 osob pro pracovní úraz a 3 167 osob pro ostatní úrazy.

*Poznámka: Základní ukazatele statistiky dočasné pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz jsou zpracované z **dat administrativního zdroje Informačního systému České správy sociálního zabezpečení**.*

*Rozdíly výskytu dočasné pracovní neschopnosti dle územního členění jsou značně ovlivněny strukturou zaměstnanosti, charakterem převažující ekonomické činnosti a mírou nezaměstnanosti v daném regionu. Je nutno zohlednit též **metodikou zpracování dat, kdy rozlišení dle krajů a okresů vychází z údajů o sídle útvaru**, který vede evidenci mezd u zaměstnavatele osoby, která je v pracovní neschopnosti.*

Zdroj:

[Pracovní neschopnost pro nemoc a úraz v České republice – za rok 2020](#)

Kontakt:

Patrik Szabo
Krajská správa ČSÚ v Ostravě
Tel.: 595 131 220
E-mail: patrik.szabo@czso.cz